

At mødes der, hvor læreprocesser opstår

2 Timer om Ugen

I gennem ¾ år i 2015-2016 fulgte to forskere fra University College Lillebælt nogle af 2 Timer om Ugens frivillige og børn i deres ugentlige møder. Det resulterede i rapporten "Forskningsbaseret undersøgelse af frivilliges samvær med børn af anden etnisk baggrund end dansk i organisationen 2 Timer om Ugen".

I rapporten viser forskerne,

- at de voksne frivillige formår at møde barnet lige på det sted, hvor det giver mening for barnet
- at der derfor opstår et utal af læreprocesser
- der styrker børnenes selvværd og kommunikative kompetencer
- og giver dem kulturelle og sociale kompetencer

Rapporten viser desuden:

Børn lærer sproget, mens de leger

Undersøgelsen viser, at de frivillige understøtter børns naturlige lyst til at lære sig sprog. Ved at de frivillige faciliterer aktiviteter og samvær, der er meningsfulde for børnene, lærer børn sig sproget, mens de er optagede af samværet og aktiviteten.

Meningsfulde aktiviteter

Når barnet færdes i for barnet meningsfulde øjeblikke, eksisterer der i hvert barn et utal af læreprocesser, der optræder på mange forskellige niveauer på én gang.

En anerkendende tilgang

Når den frivillige har fokus på samværet, får det som konsekvens, at barnet får rum og rammer til at udvikle sig på egne præmisser. Når det centrale for den frivillige er det meningsfulde samvær, opstår der en nysgerrig, umiddelbar, lystbetonet og anerkendende tilgang, hvor barnet oplever, at det er værdifuldt som menneske som det er.

Ro og fordybelse

Gennem samværet med den frivillige kan den frivillige gennem sin anerkendende tilgang være med til at opbygge barnets selvfølelse, selvtillid og selvværd. Samværet er ligeledes kendetegnet ved, at der er plads til stilhed, ro og fordybelse.

Dialogisk aktivitet

Den dialogiske aktivitet lader sætningerne styre retningen. Undervejs indføres børn og voksne i hinandens kulturelle normer og traditioner, og der udveksles om navne og traditioner. Det sker på en måde, hvor den frivillige tager afsæt i barnets erfaringsverden.

At bage sit navn

En frivillig har købt bogstavforme og har lagt dej til småkager. De skriver pigens navn med formene. *Den frivillige tager således udgangspunkt i pigens oplevelsesverden og inddrager hende i selvstændigt at finde bogstaverne til sit navn. Pigens kulturelle kompetence udvikles sideløbende med den grammatiske kompetence i bageaktiviteten, hvor bogstaver ikke kun kan ses, men også kan formes, mærkes, smages og duftes.* En anden frivillig har også købt ind til bagning med "sine" tre børn. *Ahmed læser op af opskriften, og der er dialogisk aktivitet om ingredienserne mellem de to. Børnene er ligestillede deltagere med den frivillige, som igen og igen inviterer til dialogisk aktivitet.*

Også det begyndende skriftsprog styrkes

Ligeledes viser undersøgelsen, at børn i udvekslingerne med de frivillige lærer om sprogets undertoner, humor m.v. Gennem samværet med de frivillige udvikler børnene kommunikative kompetencer. Ligeledes viser flere eksempler i vores empiri, at de frivillige griber børns naturlige lyst og nysgerrighed efter deres orientering mod det skriftsproglige. Barnet understøttes derigennem i indkulturering, der indeholder vigtige byggestene inden for skriftsproglige kompetencer.

At fastholde en uddannelse og at blive en deltagende samfundsborger

I de analyser vi har foretaget, har børn og voksne udviklet et nært forhold. Gennem meningsfyldt og anerkendende samvær mellem frivillige og børn styrkes børnene i deres tro på dem selv, både i form af selvværd, kommunikative kompetencer, kulturelle og sociale kompetencer m.m. Vores tese er, at disse relationer på sigt kan være medvirkende til, at børnene får personlige og kommunikative ressourcer til at forblive i uddannelsessystemet og blive rustet med styrkede deltagelsesmuligheder som samfundsborger.

Mødet med den frivillige

Gennem mødet med den frivillige opbygger børn med anden etnisk baggrund end dansk relationer med mennesker, som de ellers ikke ville møde, herunder familier med læge- og ingeniørbaggrunde, studerende m.fl. Som vi har kunnet se af vores analyser, skaber 2 Timer om Ugen gennem meningsfuldt samvær således sammenhængskraft på tværs af kontekstuelle ressourcer, nationalitet, økonomi, boform, job, uddannelse og alder.

Rapporten er udarbejdet af lektor Charlotte Jørgensen og lektor Lene Gutzon Munster, UCL og er finansieret af TrygFonden.

1.8. 2019, Pia Sigmund, landsformand for 2 Timer om Ugen